

Rapport om subsidiaritet och proportionalitet

Statsrådsberedningen

2011-09-12

Dokumentbeteckning

KOM (2011) 344 slutlig

Rapport från kommissionen om subsidiaritet och proportionalitet

KOM (2011) 345 slutlig

Rapport från kommissionen; Årsrapport 2010 om förbindelserna mellan europeiska kommissionen och de nationella parlamenten

Sammanfattning

Den 10 juni 2011 presenterade kommissionen den artonde rapporten om tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i EU:s lagstiftningsarbete. I rapporten redogörs för hur principerna har tillämpats av de olika institutionerna det senaste året. I rapporten belyses vidare ett antal ärenden där iakttagandet av subsidiaritetsprincipen har ifrågasatts. I rapportens slutsats konstateras att det nya systemet för de nationella parlamentens kontroll av subsidiariteten har förbättrat insynen i processen och givit konstruktiva och bra diskussioner.

Kommissionen presenterade samtidigt en rapport om förbindelserna mellan kommissionen och de nationella parlamenten under 2010. Den rapporten beskriver mer i detalj yttrandena från de nationella parlamenten och kommissionens svar i de olika ärendena.

Regeringen välkomnar rapporterna och anser att frågan om subsidiaritetsprövning är mycket viktig.

1.1 Ärendets bakgrund

Enligt det protokoll (protokoll nr 2) som hör till fördraget om Europeiska unionen ska kommissionen varje år presentera en rapport om subsidiaritet och proportionalitet till Europeiska rådet, Europaparlamentet, rådet och de nationella parlamenten. Den aktuella rapporten är den artonde rapporten på detta tema.

Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen regleras i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. Subsidiaritetsprincipen är vägledande för hur medlemsstaternas och EU:s ansvarsområden ska avgränsas. I de fall EU har exklusiv kompetens ska unionen agera. Om EU och medlemsstaterna har delad kompetens innebär principen att det i första hand är medlemsstaterna som ska agera.

Proportionalitetsprincipen är vägledande för hur EU ska utöva både sin exklusiva och sin delade behörighet och anger vilken typ av EU-åtgärder som ska vidtas och hur de ska utformas.

1.2 Förslagets innehåll

Rapporten innehåller inte några förslag utan redogör endast för hur subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna har tillämpats av institutionerna det senaste året. Som lagstiftande organ är kommissionens arbete särskilt viktigt och arbetet med s.k. färdplaner (roadmaps) belyses särskilt. I dessa färdplaner redogör kommissionen för det aktuella lagförslaget samt motiverar det utifrån subsidiaritets- och proportionalitetshänsyn. I rådet har Coreper¹ ansvar för att principerna iaktas i lagstiftningsarbetet medan det i Europaparlamentet är behörigt utskott som ska tillse att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna efterföljs. Domstolen granskar lagenligheten i EU:s lagstiftningsakter, vilket innebär att också subsidiaritetsprincipen ska beaktas.

I rapporten konstateras att subsidiariteten har ifrågasatts i en rad ärenden tex. direktivet om patienträttigheter vid gränsöverskridande vård, direktivet om säsongsarbetare och förslaget om ett gemensamt europeiskt järnvägsområde.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Rapporten saknar konkreta förslag. I rapporten belyses den nya roll de nationella parlamenten har vad gäller subsidiaritetsprövning sedan Lissabonfördraget trädde i kraft. Enligt 10 kap. 6 § riksdagsordningen ska riksdagen pröva om lagstiftningsakten strider mot subsidiaritetsprincipen.

¹ Rådets beslut 2009/937/EU, EUT L 325, 11.12.2009. sid 35

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Inte aktuellt.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar rapporten. Regeringen anser att frågan om subsidiaritetsprövning är mycket viktigt och välkomnar den nya roll de nationella parlamenten har i det arbetet. Regeringen har noterat det samarbete som de nationella parlamenten har på detta område genom bland annat ipex-databasen. Regeringen har vidare tagit del av de bedömningar som riksdagen formellt har överlämnat till kommissionen.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Rapporten kommer inte att remitteras.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Inte aktuellt då rapporten inte innehåller några lagförslag.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Inte aktuellt då rapporten inte innehåller några lagförslag.

4 Övrigt

2010/11:FPM154

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Inte känt.

4.2 Fackuttryck/termer

Inte aktuellt.